No. 48. DONDERDAG 24 APRIL. 1862.

NEGEN EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT, geschiedt op **Dingsdag, Donderdag** en **Zaturdag.** De prijs is per DRIE MAANDEN te ASSEN **f 2.30**, buiten ASSEN franco per post ƒ2.45. — De prijs der ADVERTENTIEN is van een tot vijf regels **f 1.00**, en voor elken regel meer **f „-15**, behalve **f „-35** zegelregt. Groote regels naar plaatsruimte.

URGEMEESTER en WETHOUDERS van Assen maken bekend de belanghebbenden, dat de passage over de brug tusschen n en Ballo, ter zake van daaraan te doene herstellingen, zal loten zijn op Zaturdag den 26e dezer maand.
ssen, den 22 April 1862.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

VERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

De dagblad-pers had een weinig rust — eene rust, een groot gedeelte van haar wel is te gunnen. De tijd snelde intusschen voort en de telegraaf ort zich aan geen sabbath's ruste. Hij heeft echter nig belangrijks aangebragt, want hoe weinig waarde en ook aan de Christelijke feestdagen hechten, h blijkt het altijd, dat niet overal de groote her-eringsdagen der Christenen uitsluitend gewijd rden aan de dingen *dezer* wereld.

Laten wij zien, wat ons sedert Zaturdag werd me-gedeeld.

Vooreerst komen wij met eene zeer belangrijke ling, en wel uit Noord-Amerika.

Er *is* eene *groote* bataille geleverd.

Eerst was de overwinning aan het Zuiden — daar-verkeerde de kans en riepen die van het Noorden: *toria!*

't Getal der dooden en gekwetsten bij de opstan-ndelingen was 35,000, en dat bij die der Unie ,000.

't Is veel, zeer veel, en als de een of ander hierbij nkt aan den bloedigen strijd tusschen de beide eren, die zóó lang vochten, dat er van beiden niets er overbleef, dan zeggen wij: *onmogelijk* is het toch t, dat de bovengenoemde cijfers waarheid behel-. De verbittering kan groot genoeg geweest zijn, als elk soldaat zijn leven zoo duur mogelijk wil rkoopen, wordt de strijd altijd een *bloedbad.*

Intusschen, eene bataille die met zooveel woede aats had en zoo groot verlies aan weerszijden ver-rzaakte, is gewoonlijk niet *beslissend*, en wie weet k aan welke geringe omstandigheid de zegepraal n een der legers is te danken.

Dat echter de opperbevelhebber der Zuidelijken ge-etst werd, *kan* een ernstig feit zijn. De vraag ijft altijd: „in welken graad is Generaal *Beauregard* kwetst? en ook: hoe is de geest zijner armée na e nederlaag?" alsmede: over welke magt en hulp-onnen kan hij nog beschikken?"

Het Fransche escader vergezelt de flotille die ning *Victor Emmanuel* naar Napels brengt, en, alsof eerewacht nog niet genoeg was, stoomt ook een ngelsche escader meê.

Hoe meer zielen, hoe meer vreugd, denkt welligt ze en gene onzer lezers, maar of Koning *Victor nmanuel* ook van dit gevoelen is, blijkt niet.

Ondertusschen — Keizer *Napoleon* III meent het ed met zijn geallieerde, immers Generaal *de Goyon*, vriend van *Pius* IX en van den ex-Koning *Fran-cus* II, ontving den last, om Z. M. Koning *Victor nmanuel* te Napels te complimenteren.

Mond en hart zullen op het eogenblik dier cere-onie bij *Goyon* hoogstwaarschijnlijk niet in volmaak-harmonie zijn, en dit valt een krijgsman lastig. n diplomaat lacht met het eene en schreit met het dere oog en denkt inmiddels aan heel wat anders.

Garribaldi, die eerst krijgskundige lessen gaf, on-rwijst nu de geestelijkheid. Zoo zeide hij dezer gen tegen eenige priesters: „edel zijn de woorden, e gij mij hebt toegesproken, grootsch zijn uwe voelens. U te zeggen, waarin uwe roeping bestaat, onnoodig — gij kent ze. Predikt het Evangelie, t is de wil der menschheid!

„Voorzeker, er zijn vele priesters, die zich als vijanden van hun land doen kennen; maar er zijn ook vele goeden, gelijk aan die, welke ik in 1848 en 1849 in Lombardije en te Rome gekend heb. Gij weet wel wie *Hugo Bassi* was!

„Op Sicilie heb ik veel vaderlandslievende priesters gekend. De monniken van het klooster la Gancia zijn de dapperste kampioenen der Siciliaansche omwenteling geweest. Ik heb ze gezien, die heilige bedienaren der godsdienst, toen zij het Volk door de straten van Palermo voerden; achter de barrikaden verscholen, toonden zij aan allen, hoe men zich ontdoet van de tirannen en van hen die de volken met voeten treden. Neemt die groote patriotten tot voorbeeld.

„Mogt gij het Vaderland niet met een geweer kunnen verdedigen, dan zullen wij u vervangen, en middelerwijl zegt gij, met het gezag van uw woord, tot de vreesachtigen, tot de angstigen, dat het Evangelie de vrijheid leert.

„Zegt hun ook, dat het Vaderland heilig is, en dat hij die uit lafhartigheid of met een lage berekening de godsdienst onzer voorvaderen doet ontaarden, een verrader is die aller verachting verdient.

„Predikt het Evangelie zoo als het is. Zijn de tempels voor u gesloten, weigert men u den preekstoel te beklimmen, volgt het voorbeeld van dien goddelijken mensch, den stichter onzer godsdienst. Predik op de openbare pleinen, onderrigt de massa's in de leer der waarheid.

„Hebt den burgermoed openlijk voor uw geloof uit te komen.

„Verfoeit, vervloekt de Evangelie-vervalschers, vreest niets van de priesters van Rome: de stemmen der armen, de borsten van een vrij volk, zullen voldoen de zijn om u te verdedigen. Zegt als Christus: Wie niet met ons is, is tegen ons!"

De Regering van het Koningrijk Italie laat thans door de Regterlijke magt een scherp toezigt houden op de geestelijkheid, vooral op de kerkvoogden, terwijl zij tevens de priesters, die Italie's éénheid erkennen, in bescherming neemt.

Dat is ook hoog noodig.

Vele priesters roepen dagelijks: „leve een eenig Italie!" maar hebben gewoonlijk weinig zakgeld.

Keizer *Alexander* II heeft inderdaad het voornemen om zijn Volk eene constitutie te geven.

Zal hij die zelf opstellen of in overleg met Volksvertegenwoordigers?

Dat is nog onzeker, maar doet hij het zelf eerst, dan zal de tijd toch spoedig komen, dat het opstel moet worden gewijzigd.

Krakau is weer onrustig.

Men wierp er onlangs militaire patrouilles met steenen en sommigen zongen verboden liederen.

't Gevolg daarvan was: arrestatiën.

Op 19 Mei e.k. zal de Pruissische Wetgevende Magt hare eerste zitting houden.

Of de Koning die zitting zal openen, blijkt nog niet. Welligt wil hij eerst weten, welke kleur de Vertegenwoordiging heeft.

De Deensche Rijksdag ging uiteen onder een *negenmaal* herhaald: „*Leve de Koning!*" aangeheven volgens den toonladder.

Dit is het moeijelijkste wat door genoemd Staatscollegie was verrigt.

Twee der Rijksraden bleven tien minuten zitten zonder adem en werden toen gedecoreerd.

Meer dan vijftig huisvaders van de Protestantsche Godsdienst hebben Spanje verlaten, om zich aan de gestrengheid der wetten te onttrekken en hunne vrouwen en kinderen in de grootste armoede achtergelaten. De Spaansche Regering voelt al het hatelijke dezer vervolging, en daarom tracht zij de openbare meening te bedriegen, door de veroordeelden en aangeklaagden voor te stellen als schuldig aan zamenzwering en alzoo de zinnelooze dwingelandij, die evenzeer het gezond verstand als de menschheid beleedigt, met staatkundige voorwendsels te kleuren. Maar geen enkel bewijs heeft men daarvoor bijgebragt; in de papieren van Matamoros en zijne geloofsgenooten heeft men niets gevonden, dat tegen hen getuigen kan. De waarheid is: Matamoros en zijne geestverwanten zijn niets anders dan geloovige Christenen, de eenige partij, die zij met gevaar der galeijen, gekozen hebben, is die des Evangelies en het eenige partij-hoofd, dat zij ten prijze hunner vrijheid en huns levens volgen willen, is — Jezus Christus!

„En wat zegt de ultramontaansche *Monde* hierop? hoofdzakelijk dit: „Spanje 't welk tot dusver het geluk heeft zich in godsdienstige éénheid te verheugen, heeft volkomen regt, om zich tegen de invoering der ketterij te verzetten, daar deze zijne verzwakking zoude voltooijen, en het zeker beletten onder de natiën den roemrijken rang in te nemen, dien het vroeger bekleedde." (!!!)

Men ziet, dat de geest van de *Monde*, nog altijd de geest van *Veuillot* en *l' Univers* is; immers deze betreurde het, dat men Luther niet verbrand had, zooals men het vroeger Johannes Huss en Hieronymus van Praag had gedaan!

Eindelijk zijn de Koninklijke Grieksche troepen Nauplia binnengerukt.

Zoo schrijft men aan het Grieksch gezantschap te Weenen en daarom is het nog niet onbeleefd aan deze tijding te twijfelen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— Men schrijft uit Zwolle:

Het door den Commissaris des Konings bekend gemaakte programma der orde van Zr. Ms. aankomst *in* en vertrek *uit* deze provincie komt hoofdzakelijk op het volgende neder: Woensdag 23 April komt Z. M. ten 5 ure van het Loo over het Katerveer alhier, aan het Gouvernements gebouw. Donderdag 24 van half tien tot 1 ure audientie voor officiële personen. Vrijdag 25 idem voor particulieren; na afloop dezer audientie zal het merkwaardige der gemeente door Z. M. worden bezigtigd. Zaturdag 26 zal Z. M. des morgens ten 10 ure de stad Kampen bezoeken. Zondag 27 zal Z. M. de godsdienstoefening bijwonen in de Groote kerk, onder het gehoor van ds. *van Rhijn.* Maandag 28 verlaat Z. M. Zwolle om over den Ligtmis de Dedemsvaart te bezoeken.

— Men schrijft aan de *Rott. Ct.* uit 's Hage:

De wet op het middelbaar onderwijs is klaar en zij is reeds bij den raad van state in behandeling of zal eerstdaags aan dien raad worden ingezonden. Hiervan ben ik volkomen zeker. Wat den inhoud betreft, hoor ik dat de Gymnasiën, of liever het onderwijs in de oude talen, met toebehooren, niet tot het middelbaar, maar tot het hooger onderwijs zou gerekend worden; maar dit kan ik niet stellig zeggen.

— Van een transport, bestemd voor het gesticht te Ommerschans, hetwelk op 17 jl. met de stoomboot *de Zwaluw*, van Amsterdam naar Zwolle werd overgebragt, is eene vrouw, tusschen Urk en Schokland, van een kind verlost, en dat wel door den heer *P. Meeter*, kapitein van genoemd stoomschip. Waarlijk een karakteristieke trek van den echten zeemansaard, die in het oogenblik van nood van geen dralen weet, maar tot handelen overgaat. Moeder en kind zijn wel en van het geboortegeval is bij den burgelijken stand alhier aangifte geschied.

— Aangaande de ontvlugting van de 3 gevangenen uit het huis van verzekering te Zwolle, schrijft men het volgende:

's Morgens te vier uren werd de vlugt ontdekt, door dat men de lakens uit het venster zag hangen. Bij onderzoek bleek het, dat de 3 personen, die te zamen in ééne cel hadden gezeten, aldaar het ventilatie-toestel hadden uitgebroken door middel van een oud hengsel, dat zij in de cel hebben achtergelaten; dat zij vervolgens, op de binnenplaats gekomen zijnde, eenige aldaar aanwezige ladders met waschlijnen en kooitouwen, alsmede met het touw dat zij van den lantaarn hadden gesneden,

hebben aan elkander gebonden, en toen die ladders nog niet de vereischte hoogte hadden om de dakgoot te bereiken, daaronder een dragstok van eene waterton hebben gebonden, vervolgens op het dak zijn geklommen door het breken van eene ruit in het dakvenster, hetzelve hebben geopend, over den zolder zijn geloopen, aldaar een luik geopend hebben en zich door middel van de beddelakens en een touw naar beneden laten zakken in den tuin; daar hebben zij een stuk van het ijzeren pinwerk van den ringmuur afgebroken, zijn toen daarover geklommen en zoodoende ontsnapt.

De paardendief is weder gevangen genomen bij zijne vrouw in Twenthe en zegt tot den stap van ontvlugting te zijn gekomen door de bedreiging der twee anderen, dat zij hem zouden doodslaan als hij niet mede deed.

De beide anderen hebben zich op den eersten dag schuil gehouden bij *Jacob Klosse* op de Meele bij de Ligtmis, zich noemende varensgezellen. Tusschen licht en donker zijn zij daar de brug gepasseerd en ontsnapt, achtervolgd wordende, in het Rouveensche veld. Men vermoedt dat zij zich in de omstreken van Steenwijk ophouden. Die hen aanwijst kan f 5, die er een opbrengt f 10 ontvangen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. Men zegt, dat het bezoek van de Koningin der Nederlanden in verband staat met het plan van een huwelijk tusschen den Prins *van Oranje* en Prinses *Anna Murat* (!)

ENGELAND.

Londen. Op een geestelijk concert, onlangs te Londen in het Sydenham-paleis gehouden, werd de 100ste psalm gezongen door 50,000 man. Ze raakten gezamenlijk van de wijs.

John Bull is beter rekenaar dan zanger en het eerste is ook meer productief.

— In Australie zijn exemplaren van een misselijk menschenras gezien, zonder een spiertje haar. Hunne hoofden zijn zoo glad als een biljardbal.

— In eene kolenmijn te Newport heeft men op eene diepte van 350 ellen onder de aarde, in een blok steenkool een levende kikvorsch gevonden, die zich in de vrije lucht dadelijk vlug bewoog. De holte, waarin hij had gezeten, was niet grooter dan 3½ duim in doorsnede. Het blok, waarin men deze vreemdsoortige vond heeft gedaan, wordt ter grootte van 7 voet breedte en 8 voet hoogte zorgvuldig gladgekapt en zal naar de Londensche tentoonstelling gezonden worden.

DUITSCHLAND.

Te Kirchdorf heeft eene boerenvrouw, die het met haren knecht hield, met behulp van dezen, haren wettigen man in de schuur opgehangen. Een hond dien men tijdens de uitvoering van het misdrijf heeft opgesloten, gaf aanleiding tot de ontdekking, en thans bevinden zich beide schuldigen in de gevangenis te Nienburg.

— De timmerman van het weeshuis te Emden, nog altoos aldaar de eenige plaats, waar overeenkomstig een oud privilegie *doodkisten* mogen gemaakt worden, (behalve voor Israelieten), heeft er van den 1 Maart tot den 17 April jl niet minder dan 84 vervaardigd, enkel voor aan de mazelen gestorven kinderen.

LAATSTE BERIGTEN.

Effectenbeurs te Amsterdam.

23 April. Ned Werk. Schuld 2½ pct. 62$^{9}/_{16}$, dito 3 pct. 74¾, 4 pct. 98¼. — Spanje onbep stukken 2 pct $43/_{16}$. — Rusland 1798 en 1816 5 pct. 101⅞. — Oostenrijk Met. 5 pct. 48⅜; dito rente Amst. 5 pct. 70⅜; dito Nat. Met. 5 pct. 59$^{1}/_{16}$.

Assen, 25 April.

— Dezer dagen werd de *Utrechtsche Courant*, een blad dat geacht wordt en dit ook verdient, misleid door een correspondent, toen deze haar liet zeggen: „te Assen loopt algemeen het gerucht, dat de Commissaris des Konings in de provincie Drenthe zou worden vervangen."

Aan dat berigt, onmiddelijk door onderscheidene Bladen overgenomen, werd hier onmiddelijk regt gedaan, dat is, men lachte om den correspondent, die misleid werd zoo als hij de *Utrechtsche Courant* misleidde. Wij mogen dus niet toegeven aan den lust die ons bekruipt, om een *man*, die zóó werd bedrogen, lastig te vallen, te meer, daar hij, in onschuld des harten, hoogstwaarschijnlijk niet eens begreep, dat hij zijne pen leende aan iemand, die wist onwaarheid te spreken en tevens dat hij achter den bedrogene veilig was.

Eene goede les voor dagblad-correspondenten, om sommigen, die hunne hulp vragen, vooraf goed in de oogen te zien, en, als zij het medegedeelde overlezen, eerst te onderzoeken of er ook vergif in de inkt is gestrooid. Er wordt veel verbaald, waarvan de grondtoon is nijd, waaruit gekrenkte eerzucht spreekt, of waarvan eigenbelang het hoofddoel is. Die zich er toe leent om zulke dingen te verspreiden, wordt uitgelagchen of bespot, in stilte ook door den leugenaar, en al bereikt deze zijn doel, dan is hij gewoonlijk de laatste niet, om het werktuig, dat hem diende, minachtend voorbij te gaan.

— Tot veldwachter te Assen is, in plaats van den eervol ontslagen *A. J. Posthuma*, door 's Konings Commissaris benoemd *Herman Borghardt*.

— Op de jaarmarkt, den 16 April jl. te Dalen gehouden, waren aangebragt 408 koeijen, 32 kalveren en 657 varkens. De koeijen golden van f 50—" tot f 140—", de kalveren van f 15—" tot f 30—" en de varkens van f 15—" tot f 40—".

— Op de jaarmarkt, den 17 dezer te Emmen gehouden, waren aangebragt 177 koeijen en 373 varkens; de eersten golden van f 50—" tot f 120—" en de laatsten van f 15—" tot f 29—".

— De pracht-Bijbel, onlangs aan Z. M. ten geschenke gegeven, zal geplaatst worden in de hof-kapel op het Loo.

— De *Amsterdamsche Courant* meldt:

De zaak van het Zwolsche Diep schijnt tot een goede oplossing te zullen geraken. Door den Minister van Binnenlandsche Zaken is de heer *Haijward* Ingenieur te Arnhem, belast met de opneming der bestaande werken. Verder heeft Z. Exc. gelast eene raming op te maken van de kosten om die werken in behoorlijken staat te brengen.

† **Rolde,** 22 April. In de heden gehouden Raadsvergadering werd door het Raadslid *M. Huizing* te Rolde wegens vertrek uit de gemeente naar Zuidlaren zijn ontslag als zoodanig genomen.

+ **Peize,** 22 April. Zelden is de tweede paaschdag alhier zoo rustig en passend door de jeugd gevierd als thans; werd in vroegere jaren deze dag, vooral des achtermiddags en 's avonds, aan losbandigheid en woest getier gewijd, nu werden door het zanggezelschap des achtermiddags in het kerkgebouw ten voordeele onzer armen eenige toepasselijke liederen gezongen, die door onzen predikant werden afgewisseld door eenige toespraken of verhalen; het ruime kerkgebouw was opgevuld met toehoorders, die een en ander met zeer veel genoegen aanhoorden. Vervolgens vergaderde des avonds te zeven uur het hier bestaande recitéergezelschap ten huize van den logementhouder *R Lamberts*, en droegen eenige leden onderscheidene stukken op eene verdienstelijke wijze voor. Hoewel er tien cents entrée voor ieder persoon moest betaald worden, was nogtans de ruime zaal te klein, om de toehoorders te bevatten, die allen zeer voldaan huiswaarts keerden, met den wensch, dat zij spoedig weder op een dergelijken avond mogten vergast worden. Beide gezelschappen zijn onder de leiding van onzen achtingwaardigen onderwijzer *R. Zwartwold*, die daarvoor alle lof en roem toekomt.

Voor één persoon in deze gemeente was echter het paaschfeest minder vrolijk. Deze, die vroeger gestudeerd had, om het woord Gods te verkondigen, en zich vooral aangetrokken voelde door de woorden: *werk* niet om de spijze die vergaat, werd in de hoofdplaats dezer Provincie geroepen, niet om den kansel te beklimmen, maar om de gevangenis te betreden, ten einde eenig vergrijp te boeten.

† **Meppel,** 23 April. De jaarmarkt, gisteren hier gehouden, was druk bezocht. Er was bijzonder veel rundvee aangevoerd, nagenoeg 1250 stuks. De handel daarin was echter niet vlug, behalve in de beste soorten, die nog al vlug van de hand gingen. De prijzen waren ook minder hoog; gusten van f 80—" tot f 145—", kalfden van f 70—" tot f 140—" en jongvee van f 40—" tot f 102—". De aanvoer van paarden was gering.

† **Dedemsvaart,** 22 April. Heden nacht heeft te Slagharen eene schrikbarende kloppartij plaats gehad. Eenige deugnieten randden vier andere personen met wien zij in de vóóravond al reeds onaangenaamheden moeten gehad hebben, op den publieken weg aan, sloegen hen eerst geducht met dikke stokken, doch bragten hen later zoo vele messteken en sneden toe, dat het allerakeligst was om te zien. Onze ijverige Gemeenteveldwachter *J. Arends* heeft nog des nachts te twee uren de zaak onderzocht en dadelijk een procesverbaal opgemaakt en naar Deventer opgezonden.

* **Zweeloo,** 22 April. Gisteren avond vergaderde het alhier bestaande zanggezelschap ten huize van W. *Koops*, om den pot te verteren. Bij die gelegenheid werd, onder eene gepaste toespraak van het lid *H. Lubbers*, namens het gezelschap, aan den bestuurder, den hulponderwijzer *H. Busch*, een zeer fraai geschenk aangeboden, als blijk van erkentelijkheid voor het zangonderrigt van hem ontvangen. Deze nam hierop het woord, bedankte den spreker voor zijne geuite gevoelens en 't gezelschap voor 't geschenk. Daarna sprak hij een toepasselijk woord over het nut van den zang. 't Overige van den avond werd, onder 't gebruik van eenige ververschingen, 't zingen van liederen en 't reciteren van verzen, op eene hoogstgenoegelijke wijze doorgebragt, zoodat ieder wel voldaan huiswaarts keerde.

† **Coevorden,** 22 April. Op den eersten paaschdag, onder de morgen-godsdienstoefening, ontstond er brand in het naburige Veldhuizen (Hannover), die zich zoo snel verspreidde, dat in een oogenblik zes huizen waren aangetast. Door de spoedige en goed aangebragte hulp van 't brandwezen aldaar, mogt het echter gelukken, de meeste, reeds brandende perceelen, die evenwel alle in mindere of meerdere mate beschadigd zijn, te behouden. Twee schuren zijn geheel afgebrand.

† **Emmen,** 20 April. Jl. Zaturdag, tegen den avond is schipper *de Vries*, (beurtman van Emmen op Amsterdam), door den sterken wind voortgestuwd, en zijn schip niet genoegzaam tijdig kunnende stoppen, met zulk een kracht tegen de opgehaald staande brug no. 15 op het Oranje-Kanaal gevaren, dat die brug uit zijne hangstoelen is gesprongen, en eenige schade aan het schip is bekomen; door de ijverige bemoeijingen van den Hoofdopzigter is deze ramp zoo spoedig hersteld geworden, dat zulks voor de passage of de scheepvaart op het Oranje-Kanaal geen de minste verhindering heeft teweeg gebragt.

† **Schoonoord,** 21 April. Met de gevreesde keelziekte gaat het hier boven verwachting gunstig. Eene andere ongesteldheid echter, vooral onder de kinderen, nl. hevige verkoudheid en aandoening der ingewanden, waarschijnlijk tengevolge der plotselinge afwisseling van warme en koude dagen, heerscht weder eenigen tijd en verschoont letterlijk geen huisgezin, gelukkig zijn de sterfgevallen zeldzaam.

Onze bevolking vermeerdert dit voorjaar weer aanzienlijk, en de kracht, waarmeê bij toeneming de veenderijen geexploiteerd worden, schenkt aan de geheele volkplanting gewenschte bedrijvigheid en welvaart.

RAADSVERGADERINGEN.

ASSEN, 19 April. Alle leden zijn tegenwoordig.

Met algemeene stemmen benoemd tot hulponderwijzer in de Oosterschool *H. J. Begeman* te Dalen.

Daarop komt ter tafel 't ontwerp tot verhooging der hulponderwijzers-salarissen en wenscht de heer *Brumsteede* eerst bepaald te zien of er te Witten al of niet eene gemeenteschool zal zijn. Spreker meent dat dit toestemmend moet worden beantwoord.

De heer *Hofstede* acht dit voorstel buiten de orde, 't welk door den heer *Brumsteede* wordt bestreden. Neemt men toch zijn voorstel aan, dan kan men bij de beraadslaging over het hulponderwijzers-tractement, er bij in rekening brengen, dat er ook geld moet zijn voor Witten.

De Voorzitter is het hoofdzakelijk eens met den heer *Hofstede*, doch wil het voorstel wel in overweging nemen, iets dat des heeren *Hostede*'s verwondering opwekt, terwijl de heer *Brumsteede* zijn gevoelen op nieuw verdedigt en wenscht dat het worde behandeld.

De heer *van Echten* deelt de meening van den heer *Hofstede* en de heer *Brumsteede* vraagt nu de beslissing van den Raad, die daarop met 9 tegen 2 stemmen besluit, dat het voorstel buiten de orde is.

Nu wordt voorgesteld dat elke 1ste hulponderwijzer zal genieten f 350 (ook die te Kloosterveen), elke 2de f 300 en elke kweekeling f 50.

Vervolgens wil de heer *van Echten* eerst behandeld hebben het ontwerp tot heffing der schoolgelden. De heer *Brumsteede* wil niet, dat van de beslissing van dit ontwerp het antwoord op de vraag: „zullen de hulponderwijzers verhooging erlangen?" afhankelijk worde gesteld, want die verhooging is *noodzakelijk*. Ook de heer *Hofstede* en de Voorzitter zijn van 't zelfde gevoelen.

De heer *Vos* is *tegen* het kosteloos schoolgaan en wijst op andere gemeenten in Drenthe waar schoolgeld wordt geheven. Die van de openbare school gebruik maken en schoolgeld *kunnen* betalen, moeten daarvan ook niet worden vrijgesteld.

De Voorzitter merkt op, dat de heer *Vos* buiten de orde is.

Het voorstel des heeren *van Echten*, om de schoolgeldheffing te behandelen voor de tractements-verhooging der hulponderwijzers, wordt verworpen met 8 tegen 3 stemmen en het ontwerp tot bedoelde verhooging aangenomen met 8 tegen 3 stemmen.

Over artikel 1 van het ontwerp tot schoolgeld-heffing, 't welk luidt: van elk schoolgaand kind, behalve van die van onvermogenden en bedeelden wordt schoolgeld betaald, wordt door den heer *Stoker* stemming verlangd en dat artikel verworpen met 6 tegen 5 stemmen. Tegen de heeren *Remmelts, Hofstede, Kijmmell, Stoker, Smidt* en de Voorzitter. Voor de heeren *Bertling, van Eehten, Vos, Brumsteede* en *Homan.*

't Ontwerp wordt ingetrokken.

Dat tot verbetering der bestrating aangenomen met 6 tegen 5 stemmen.

Daarop komt in behandeling 't rapport der commissie omtrent des Burgemeesters tractements-verhooging en het adres van den heer *Vos*, Secretaris der gemeente, om vermeerdering van tractement. De Burgemeester verlaat de vergadering en de heer *Vos* is tijdelijk Voorzitter. 't Rapport houdt in, dat de meerderheid der commissie, de betrekking van Burgemeester beschouwt als een eere-ambt, maar om de vermeerdering van werkzaamheden eene tegemoetkoming daarvoor wil geven. Zij stelt dus voor het tractement van *f* 600 te brengen op *f* 800 en niet op *f* 1000, zooals Gedeputeerde Staten wenschen.

De heer *Hofstede* noemt de bedoelde betrekking eerder een lastpost dan een eer-ambt, meent dat die niet minder bezoldigd moet worden dan de secretaris en wil het tractement dus hebben gebragt op f 1000. De heer *Homan*, kan, bij de aanzienlijke uitgaven der gemeente en het Burgemeesterschap als een eer-ambt beschouwende, het voorstel des heeren *Hofstede* niet ondersteunen. De heer *Bertling* verdedigt het rapport der commissie en beweert, dat de bedoelde post een eere-ambt is, terwijl de heer *Brumsteede* het gevoelen deelt des heeren *Hofstede*.

Ook de heer *Stoker* ondersteunt het voorstel des heeren *Hofstede* en deze wijst er op, dat de hoofdelijke omslag nog slechts is opgevoerd tot een bedrag van *f* 8000. Zijn voorstel in omvraag gebragt hebbende, wordt aangenomen met 6 tegen 4 stemmen.

't Advies van genoemde commissie omtrent het adres van den secretaris, luidde afwijzend. De heer *Brumsteede* wil èn advies èn adres aanhouden.

(De Voorzitter komt weder binnen.)

De heer *Brumsteede* wijst er op, dat in onderscheiden plaatsen het tractement van den Secretaris hooger is dan dat des Burgemeesters (de heer *Bertling* vraagt de namen van zoodanige gemeenten en de Voorzitter verzekert, dat de heer *Brumsteede* gelijk heeft) en wil alzoo het tractement van den Secretaris gebragt hebben op *f* 1200.

De Voorzitter noemt Maastricht, waar de Secretaris meer tractement heeft dan de Burgemeester en welligt ook Groningen, terwijl de heer *Hofstede* aanvoert, dat de Secretarissen te Meppel en te Hoogeveen, slechts *f* 800 trekkende, ook hier geen grond is, om meer dan *f* 1000 te geven.

De Voorzitter en de heeren *Vos* en *Kijmmell* houden zich buiten stemming, waarop het afwijzend advies der commissie wordt aangenomen met 5 tegen 3 stemmen.

Eindelijk brengt de heer *Bertling* een rapport uit over 't Gymnasium, dat ter visie wordt gelegd en wordt, nadat de heer *Bertling* was vertrokken, (en eene zitting met gesloten deuren gehouden), beraadslaagd over den aankoop van een schietterrein voor militairen, schutterij of scherpschutters-corps en het voorloopig contract, onder nadere goedkeuring van Heeren Ged. Staten, goedgekeurd, alsmede om *f* 250 huur te vragen van den grond.

Daarop wordt de vergadering gesloten.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

17 April. Bevestigd bij verstek het vonnis van de Arr. Regtbank te Assen van 29 Jan. jl. waarbij J. V. is schuldig verklaard aan diefstal in dienstbaarheid en veroordeeld tot gevangenisstraf voor den tijd van een jaar, in eenzame opsluiting te ondergaan en in de kosten.

H. Z. en G. K. K. te Hoogeveen, beschuldigd van aanranding der eerbaarheid, vrijgesproken.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

23 April. A. P. te Annen wegens het vellen van een boom dien hij wist dat een ander toebeboorde, veroord. tot 14 dagen gevangenisstraf.

G. P. te Assen wegens diefstal veroord. tot 1 maand cellulaire gevangenisstraf.

INGEZONDEN STUKKEN.

Nog iets over het lager onderwijs te Assen.

> Men mag niet voorbijzien, dat inzonderheid op kleine plaatsen den leerlingen van verschillende scholen al zeer ligt een esprit de corps aankleeft, hetwelk de kiem legt tot onverdraagzaamheid, enz.
>
> DE BOSCH KEMPER.

De vraag over het doelmatige van afzonderlijke armscholen

is niet te beantwoorden zonder een juist begrip van de taak der lagere school; en waarin deze bestaat hangt weder naauw zamen met andere beginselen. Die van den staat, naar beginselen van humaniteit en ware vrijzinnigheid, verlangt, de harmonische ontwikkeling van *alle* krachten en menschelijke vermogens te bevorderen. — voor hem is het onmogelijk tot eene andere oplossing te geraken, dan tot eene veroordeeling van afzonderlijke leerinrigtingen voor onvermogenden, omdat hij al wat tot afzondering, krenking en nederdrukking der lagere standen kan leiden, moet verwerpen, doch met beide handen elk middel aangrijpt, dat dienstbaar kan zijn aan hunne verheffing en opbeuring.

Daarom is het oprigten eener armschool eene zaak van onmiskenbaar belang, en deswege acht ik mij verpligt, ofschoon zoo kort mogelijk, terug te komen op de bedenkingen, die de heer W. A. v. d. Feltz in dit blad heeft geplaatst tegen mijn opstel daarover, voor zoo veel daarin eene afkeuring werd uitgesproken over het voornemen tot oprigting van zoodanige school alhier. Ik wil niet herhalen wat ik vroeger schreef, en waarvan ik niets terugneem. Mijn opstel en het tegenbetoog kunnen vergeleken worden: het denkend publiek oordeele. De bedenkingen tegen mijne opmerkingen, betrekkelijk het uitgebreid lager onderwijs, laat ik liggen. Behalve dat ik over eene uitsluiting van concurrentie voor onze fransche scholen niet heb gesproken, veel min die inrigtingen als modellen(†)heb aanbevolen,— zoo als men mij schijnt te willen toedichten — stelle men slechts de vragen:

is het de „groote bevolking," welke men zegt te willen verheffen, die zich aan vergelijkende examens onderwerpt of zich aan studie wijdt?

worden die examens gevorderd op den leeftijd, waarop de jeugd de *lagere* school verlaat?

en is de lagere school de plaats, om het betrekkelijk klein aantal dergenen, die aan vergelijkende examens denken, daarvoor af te rigten; en zou dan nog de groote meerderheid, om den wil van die weinigen, ook in dien dresseer-cursus *moeten* deelen?

en het zal genoeg zijn, dat men zich op die vragen het antwoord geeft, om op dit punt 't geheele tegenbetoog als een kaartenhuis te zien instorten. — Thans alzoo enkel een paar opmerkingen over de *armschool*, in de hoop, dat zij er toe bijdragen, om de oprigting van zoodanige school in Assen, wegens de daaraan verbonden nadeelen, ook *voor goed* te keeren.

Vooraf eene kleine persoonsquaestie. Ik dacht, juist zoo als de heer v. d. F *schrijft*, dat het in dezen geheel om *de zaak* niet om *den persoon* te doen is. In dat denkbeeld begreep ik, dat de aangevoerde *gronden* moesten beslissen, maar de naam of persoon van den schrijver niets afdeed. Maar indien dit nu ook inderdaad de meening van den verdediger der armschool was, waarom dan *zijn* artikel onderteekend, dat daaraan toch geene meerdere waarde ontleent? Waarom dan, in 't eerste gedeelte, betuigd van niet te gissen naar den naam des schrijvers, en, in het tweede, het tegenovergestelde gedaan, door wel te gissen naar zijn persoon en hem dan, bij gissing, aan te wijzen als „geene authoriteit in zake het onderwijs," waarvoor hij zich niet uitgaf en zich ook niet houdt? waarom .... doch ik zal niet meer vragen, maar alleen verklaren, dat ik evenmin reden heb mijn naam te verzwijgen, als ik het noodig achtte, dien te verkondigen.

Eene doorloopende klagt tegen den inhoud van mijn betoog is, dat ik het niet versierd heb met aanhalingen van autoriteiten en voorbeelden. Waarom ik het niet deed, is duidelijk. Niet het *gezag* van anderen mag dáár beslissen, waar alleen goede gronden en gezonde redeneringen de schaal naar de eene of andere zijde mogen doen overhellen; — en uit dit oogpunt is mij het verwijt, dat ik mijn gevoelen „*slechts met eigen redenering* heb gestaafd" onbegrijpelijk.

Niettemin bestaan er wel, de autoriteiten, waarop ik beroep kan doen, en is het geenszins noodig, de toevlugt te nemen tot geheimzinnige initialen. Op de mededeeling, van 't geen men van een degelijk lager onderwijs mag verwachten, heb ik reeds dadelijk laten volgen, dat die mededeeling niets nieuws bevatte, en ik had niet gedacht voor den heer v. d. F. nog noodig te hebben, schrijvers van gezag aan te halen, na de bekendheid met de literatuur over 't schoolwezen, die bij hem te veronderstellen was, naar aanleiding van de betuiging over bedoelde mededeeling, „dat hetzelfde reeds zoo dikwijls was gezegd, dat het „gerust had kunnen achterwege blijven."

Dit laatste geloof ik trouwens, ook op dit oogenblik, nog niet. 't Blijkt uit de tegenbedenkingen zelve, dat het inderdaad, zelfs voor den schrijver daarvan, niet geheel overtollig is. Ik zou b. v. kunnen wijzen op zijne aanduiding, alsof ik betoogd had, „dat onderwijs en opvoeding hand „aan hand moeten gaan," terwijl de doorgaande beteekenis van de stelling: „geen onderwijs zonder opvoeding," welke op zedelijke en godsdienstige opleiding wijst, eene geheel andere is dan wat in mijn opstel op den voorgrond staat, dat NIET MINDER voor lagere standen, dan voor hoogere, van een degelijk lager onderwijs gezonde ontwikkeling van oordeel en *grondige* vorming de vruchten moeten zijn. Maar er is meer. Na eerst te hebben betuigd, dat op dat gedeelte van mijn opstel „*niets te zeggen valt,*" en dat het eene „*waarheid*" bevat, „*die niet meer weersproken wordt,*" handelt de schrijver met die betuiging in openbaren strijd, als hij, in het derde gedeelte zijner bedenkingen, met zoovele woorden, de ongehoorde stellingen verkondigt, dat *het lager onderwijs* DIENT *tot veelweterij*, dat de geest des tijds medebrengt veel te moeten weten, en dat *men dien tijdgeest*, ook in het lager onderwijs MOET *volgen*. Hoe die stellingen met voorstaande betuiging te rijmen zijn, moge de schrijver zelf verantwoorden, maar voor mij waren ze een klaar bewijs, dat mijne mededeeling, helaas! niet ten eenenmale overbodig was.

(†) Op dit punt kan ik niet roemen over de wijze, waarop mijn gevoelen wordt teruggegeven. Immers, ik schreef met zoovele woorden: „onze DUS GEHEETEN middelbare scholen, die, zoolang „wij ze hebben en behouden, zoo *dringend* opbeuring en herschepping „naar de eischen des tijds behoeven," enz. — Zou het echter ook geene tegenstrijdigheid zijn, de bestaande inrigtingen te subsidiëren, maar ze tevens te gaan ondermijnen?

De denkbeelden, over de taak der lagere school, en de gevolgtrekkingen, die ik daaruit afleidde, zijn inderdaad niet nieuw. Voor meer dan vijftig jaar werden ze al verkondigd door den Leipziger Hoogleeraar *Pölitz*, op wiens beschouwingen ik, negen jaar geleden, als hoogst belangrijk, in de *Drentsche Courant* reeds de aandacht vestigde. Later zijn er stellig nog velen van dezelfde denkwijze geweest. Van de mij bekenden in ons Land, die nu nog leven, noem ik den Hoogleeraar *de Bosch Kemper*, aan wien mijn motto is ontleend, en wijs ik nader op den ongenoemden maar niet onbekenden schrijver der *Beschouwingen over het onderwijs te Amsterdam* dien ik toch ook reeds aanhaalde, maar die blijkbaar ongelezen is gelaten — en, wil men nog meer, op de verschillende aankondigingen, van die *beschouwingen* door hooggeachte mannen in onze tijdschriften en weekbladen geplaatst.

Terwijl buiten mijne redenering, die ik ter goeder trouw niet wederlegd heb gezien, van mij autoriteiten en voorbeelden worden geëischt, is het vreemd, dat de schrijver *voor zijne* meening geene enkele autoriteit aanhaalt, maar al wat hij aanvoert inderdaad alléén laat neerkomen op het *voorbeeld* van andere steden, die hunne armscholen bezitten. Want men duide het mij niet euvel, dat ik beweringen, alsof kinderen van hoogere standen van nature minder stomp verstand en beter oordeel, althans meer leervatbaarheid bezitten enz., niet als ernstige argumenten kan aanmerken en ze deswege onbeantwoord laat.

Wat nu het voorbeeld der groote steden betreft, daarop antwoordde ik reeds bij voorbaat, dat voor den *voortduur* der armscholen aldaar goede gronden zijn bij te brengen. Wat eenmaal bestaat, laat zich niet altijd afschaffen. De gewoonte kan dergelijke inrigtingen als onmisbaar gelijkt hebben. En de lagere standen, voor wier kinderen onze armschool zou dienen, kunnen niet in vergelijking komen met het gemeen der grootere steden, dat daar de armscholen bezoekt, want dit laatste blijf ik houden voor een *feit*, dat elk, die geen vreemdeling is in deze provincie, kan waarnemen. Maar nog; wat bewijst ook het voorbeeld van andere plaatsen? Is het daar bestaande goed, ook voor ons, *omdat het dáár bestaat?* .... Ik voor mij ben veeleer van gedachte, dat de grootte, die men erlangt, door zich uit te rekken in de lengte, die een ander heeft, geen inwendige kracht aanbrengt.

Maar men verlangt van mij voorbeelden; welnu, ik zal *feiten* geven. Eén, dat zeer opmerkelijk is, staat b. v. opgeteekend in het verslag van het schoolwezen in Ned. Indie, over 1859, bl. 11, waar de *Hoofdcommissie van onderwijs* verklaart, dat zij, „den voor vele ouders KREN„KENDE naam van Armenschool niet weder in het leven „wenschte te roepen, aangezien die in *geheel* Indie was „*afgeschaft*." Welk een verblijdende voorgang! In Indie schaft men, wegens het *krenkende*, dat daarin gelegen is, de armschool af, maar in Nederland zou men die, zonder noodzaak, waar ze niet bestaat, gaan invoeren! Nu meene men ook niet, dat in Indie alleen de *naam* werd afgeschaft, want uit het vervolg van 't verslag blijkt juist, dat leerlingen, die betalen, en die *gratis* onderwijs ontvangen, niet meer streng werden afgescheiden, maar in dezelfde school vereenigd.

Nog een ander niet minder belangrijk voorbeeld, meer uit onze nabijheid, is bij te brengen: 't voorbeeld van onzen Koning, die, op den raad van ervaren opvoedkundigen, den Kroonprins naar eene gewone kostschool heeft gezonden. Hieraan ligt hetzelfde beginsel ten grondslag als 't geen ik voorsta. Of mogt het wezen, dat de afstand tusschen Koning en onderdanen minder groot ware, dan tusschen de meer en min gegoede ingezetenen van Assen.

'k Blijf mij verblijden, dat de gemeenteraad de wijsheid heeft gehad, tot niet—invoering eener armschool te besluiten; 'k hoop en vertrouw, dat daarbij zal worden volhard.

19 April 1862.

H. J. SMIDT.

Wie het *kwade* vermeldt, late niet na, ook van het *goede* te getuigen.

Tegenover de min gunstige berigten die van tijd tot tijd uit en over de bedelaarsgestichten te Ommerschans en Veenhuizen, worden opgezonden, verheugt het ons als tegenhanger de aandacht van het Couranten-lezend publiek te mogen vestigen op eene inrigting in de kolonie Veenhuizen, die sedert een jaar merkbare blijken geeft van nieuw leven en lofwaardigen vooruitgang; wij bedoelen het Rijksgesticht voor weezen, vondelingen en verlaten kinderen.

Dit gesticht werd nu sedert een jaar geheel nieuw georganiseerd en biedt den bezoeker een alleszins vrolijk voorkomen aan.

De weezen, vroeger aan een der gewone bedelaarsgestichten verpleegd waar zij tot hun niet gering nadeel met de binnenbevolking in gedurige aanraking kwamen, werden hier onder een afzonderlijk beheer en zorgvol toezigt gebragt.

Aldus van alle verkeer met de gewone kolonisten afgezonderd, wordt niets verzuimd, bij een ruim en luchtig verblijf, doelmatige ligchaamsoefening en goede voeding, hen zoowel verstandelijk als zedelijk weder op te heffen tot nuttige leden der Maatschappij.

Wij mogten onder anderen aldaar getuige zijn van de vorderingen, die deze eertijds zoo geheel verwaarloosde kinderen in den zang en muzijk, gedurende dat korte tijdsverloop hebben gemaakt, en leggen gaarne de verklaring af, dat wij getroffen waren over de goede orde, die heerschte onder een honderdtal van die jeugdige zangers en zangeressen, zoowel als over de blijken van goeden aanleg en reeds gemaakte vorderingen. Ook werden door een 25tal jongens op verschillende blaasinstrumenten eenige muzijkstukjes uitgevoerd, die niet minder getuigden van hunnen goeden aanleg, als van den volhardenden ijver en het doelmatige onderrigt, hun daarin verschaft onder de leiding van de beide heeren *Braak*, hoofd- en *Naarstig*, hulponderwijzer.

In één woord, bij al het onkruid, dat in de genoemde koloniën voorzeker in niet geringe mate wordt aangetroffen, is het ons eene aangename taak, het lezend publiek te mogen wijzen op den vruchtbelovenden akker, die de verloren zaadkorrels onder de menschenkinderen, zoo zorgvuldig opgenomen, om ze, onder Gods zegen, te doen gedijen tot eenen schoonen oogst, waartoe de grond zoo doelmatig werd toebereid in het gesticht voor weezen, vondelingen en verlaten kinderen in de bovengemelde kolonie.

Een paar voorstanders van het goede,
bezoekers van gemelde gestichten.

Kan men ook in vele gemeenten in Drenthe zich vereenigen met het voorstel van Ged. Staten tot verhooging der tractementen van Burgemeesters en Secretarissen, minder is zulks het geval met de bron, waaruit die verhooging moet voortkomen. 't Is waar, in vele gemeenten staan de tractementen niet in evenredigheid tot de werkzaamheden, en meerdere evenredigheid mag met regt wenschelijk genoemd worden. Maar waardoor zijn die werkzaamheden zoodanig vermeerderd? Immers grootendeels door administratiën, enz., geheel ten behoeve en ten dienste van 't Rijk. Waartoe dan de *gemeenten*, die, door de in de laatste jaren reeds zoodanig vermeerderde uitgaven voor onderwijs, enz., vrij erg gedrukt worden, ook nog die tractementsverhooging opgelegd? Zou 't niet beter en billijker zijn, dat hierin van Rijkswege werd voorzien?

Coevorden. B.

Advertentien.

Vergadering

der 1e afdeeling van 't GENOOTSCHAP TER BEVORDERING VAN DEN LANDBOUW IN DRENTHE, op Donderdag den 1sten Mei e.k., 's morgens 12 uur, in het Logement *DE BONTEKOE* te Meppel.

Namens het Bestuur,
De Secretaris,
L. HUBENET.

Vergadering

der 3de afdeeling van het GENOOTSCHAP TER BEVORDERING VAN DEN LANDBOUW IN DRENTHE, op Dingsdag den 29sten April, des middags te twaalf uur, ten huize van R. VAN TRAPPEN te Hoogeveen.

Echten den 19 April 1862.

Het Bestuur der 3de afd. van het Genootschap voornd.,
H. G. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Voorzitter.

Levertraan.

De GOUDGELE LEVERTRAAN, zoo gunstig in de Geneeskunde bekend is verkrijgbaar gesteld bij C. J. VAN DER SCHEER Apotheker te Coevorden en bij Med. Doctoren in de omliggende plaatsen, tegen 70 cents de flesch.

E. H. RENSING,

aan de Groningerstraat te Assen, maakt door dezen bekend, dat zij heeft ontvangen de nieuwste modellen van *HOEDEN, MUTSEN, COIFFURES* enz.; beveelt zich minzaam aan.

Tevens is er gelegenheid tot plaatsing van *twee LEERLINGEN* ter opleiding in het MODEVAK, des verkiezende met KOST en INWONING.

Een Bakkersknecht,

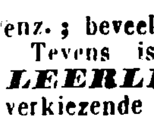

zijn WERK ten deele verstaande, kan geplaatst worden bij H. BRUNSTING te Hoogeveen. Brieven *franco*.

DRIE SCHOONE DEKHENGSTEN,

een bruine en een zwarte van 2 jaren en een zwarte van 4 jaren, staan bij den Landbouwer J. J. NES te Oshaar, bij Echten. Dezelve worden den Landbouwers ter dekking hunner fokmerriën zeer aanbevolen. - Een derzelve is TE KOOP.

Advertentie.

H. T. WEGH, Bloemist te Zwolle, be... rigt, dat hij heeft ontvangen, verschillende *DUITSCHE BLOEMZADEN* uit Erfurt; hij levert ze in planten voor 2 cent p..; beveelt zich beleefdelijk aan.

Brandverzekering-Maatschappij
ARCHIMEDES.

Goedgekeurd bij Kon. Besluit van 20 December 1855, no. 63, bestuurd door

J. C. PERK en A. K. PH. MEIJEN,

als Directeuren;
onder toezigt van de Heeren:
D. VAN KOETSVELD, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en Lid van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Mr. R. J. C. METELERKAMP, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en Lid van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Mr. J. VAN KUYK, Burgemeester van Delft, J. A. MAAS GEESTERANUS, President van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Delft, en H. A. VAN DEN WALL BAKE, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en Rijks-Muntmeester te Utrecht;

als Commissarissen.

Commissarissen berigten, dat de **REKENING** en **BALANCE** over 1861, volgens Art. 13 der Statuten, is goedgekeurd en het **dividend** over dat boekjaar bepaald op **dertig gulden** per Aandeel, waarvan de uitbetaling, tegen intrekking van het dividend-bewijs no 3, zal plaats hebben ten Kantore der Maatschappij te Delft.

Door eene COMMISSIE te Ureterp, wordt aan belanghebbenden bekend gemaakt, dat aan hen, die de meeste RUNDEREN op de aldaar **VOOR HET EERST TE HOUDEN JAAR-VEEMARKT** op 7 Mei e.k. ter verkoop aanbiedt of koopt, wordt toegekend ieder eene som van **f 25.00.**

Ureterp den 18 April 1862.

Namens de Commissie,
L. J. BOSMA.
A. K. KEUNING.

BIJ TOEVAL

UIT DE HAND TE KOOP,

om terstond of met St. Jacobi te aanvaarden, aan den Straatweg (bij *HET WITTE HUIS* genaamd), ongeveer een uur van Steenwijk:

Eene welbetimmerde **HUIZINGE** met **SCHUUR, KELDER** en **TUIN**, en twee akkers **BOUWLAND**, pl. m. groot 6 schepels, thans bezaaid met ROGGE en AARDAPPELS. Ook zeer geschikt voor WINKELNERING.

Te bevragen bij den bewoner G OTTEN en bij J. VAN DER VEGT, Kleermaker te Noordwolde.

Brieven franco.

TE KOOP

4½ bunders **HEIDEVELD**, zeer geschikt tot ontginning, gelegen aan den weg van Tynaarloo naar Yde, zwettende ten Oosten aan het N.-W.-Kanaal en ten Westen aan den straatweg. Te bevragen met franco brieven bij H. H. MENNES te Eelde.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde, zal op Maandag den 28 April a.s., des voormiddags te 10 uur, ten verzoeke en ten huize van KORNELIS Rs. DE JONGE bij de Grietmansbrug aldaar, in het openbaar verkoopen:

5 **KOEIJEN**, — eenige Vriesche **SCHAPEN**, **HUISMEUBELEN**, **WINKELGOEDEREN**, eene partij **MEST** en hetgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Kampen, brengen bij deze ter kennis van de gegadigden, dat zij voornemens zijn bij inschrijving te

verpachten:

Het ophalen en insamelen van de HAARDASCH en VUILNIS, gedurende den tijd van zes of tien achtereenvolgende jaren, ingaande op primo Mei 1800 drie en zestig, op zoodanige Voorwaarden, als van af den achtsten April eerstkomstig ter lezing op de Gemeente-Secretarie zullen voorliggen, zullende de gegadigden gehouden zijn hunne Inschrijvings-Billetten op zegel, behoorlijk onderteekend en met duidelijke vermelding der jaarlijks te betalen Pachtsom, mitgaders van de namen, woonplaats en het bedrijf der twee te stellen borgen, vóór of uiterlijk op den 28 April aanstaande, franco bij den Burgemeester in te zenden.

Kampen den 29 Maart 1862.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
H. WTTEWAALL VAN STOETWEGEN,
Burgemeester.
N. VAN BERKUM BIJSTERBOS Jr.,
Secretaris.

W. E. P. BERTRAM.
Ontvangen:

EEN ASSORTIMENT DER NIEUWSTE ARTIKELEN, als:
Zijden-, Piqué en Wollen Vestenstoffen, Zijden Heeren Halsdoeken, Slips, Cols, Foulards, Linnen-, Cassa- en Piqué Over- en Halvehemden, Boorden, Mouwen, Manchetten, etc.
Heeren en Dames Handschoenen in soorten.
Dames Mouwen en andere Manufacturen.

HERBESTEDING

BIJ GESLOTEN BRIEFJES, *van het TOLHUIS onder Donkerbroek*, waarvan het gewijzigd BESTEK ter visie ligt ter Secretarie te Makkinga, en waartoe de op zegel geschreven briefjes moeten worden ingeleverd bij den Heer Burgemeester van Ooststellingwerf, vóór Donderdag den 1 Mei 1862.

Makkinga, 19 April 1862.

De Burgemeester van Ooststellingwerf,
G. W. F. LIJCKLAMA á NIJEHOLT.

PERSISCH INSECTENPOEDER.

Dit Zaad eener Bloem uit het Ararat-Gebergte doodt oogenblikkelijk weegluizen vlooijen, motten, bladluizen, mieren en alle andere ongedierten. Men strooit het in de reten der vloeren, aan de wanden, in bedsteden, kisten, kasten, kleederen, bontwerk, op de honden, koeijen, vogels en andere dieren. Wollen goederen en bontwerk kan men daardoor tegen mot bewaren, en die, waarin zij reeds is spoedig daarvan bevrijden. Bloemen en planten kan men er mede van ongedierte zuiveren. Waar het niet goed te strooijen is kan men het met een blaaspijp inblazen; men kan het met spiritus aanzetten en als tinctuur bestrijken of ingieten ook door berooking worden de insecten gedood. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 Cents.

Amsterdam, Verkoophuis. — Assen, H. P. A. van Gorcum — Coevorden, C. J. van der Scheer. — Dedemsvaart, H. L. van der Vecht. — Gorredijk, S. G. Zwart. — Hoogeveen, Jan van der Wolde Jr. — Oldemarkt, — van der Wenden. — Steenwijk, K. Timmerman.
En in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN 13 — 20 April. Ondertrouwd: Willem Benkema en Margaretha Tigelaar. Jan Albert Hesselink en Wubbigje Moes. Hendrik Jansen en Aleida Molt. — Gehuwd geene. — Bevallen: Trijntje Schreurs geboren Prins van zoon. Hendrikjen Kuik geboren Bolk van zoon. Hendrika Slaa geboren Klinkien van dochter. Margje Smit geboren Mande van zoon. Roelofje van der Weide geboren Bazuin van dochter. Seijerdina Bremer geboren Troost van zoon. Gesina Aleida Frederika de Holl geboren Folpmers van dochter. — Overleden: Grietje Benjamins 2 jaren en 9 maanden. Harm Jans Otten echtgenoot van E. H. Stoter 61 jaren. Alberdina Mol 8 dagen. Alberdina Menninga echtgenoot van F. van den Berg 32 jaren. Jan van der Weide echtgenoot van A. L. Kuiper 37 jaren.

Voorts aangegeven een levenloos kind van 't ml. geslacht van P. Eldering en P. E. Veenhuizen.

SMILDE 12—19 April. Gehuwd: G. Zwiers en L. Houkema. A. Hollander en J. Schut. M. de Vroome en L. Walda. — Bevallen: H. Punter geboren Boerhuis van zoon. A. Doek geb. Vos van dochter. G. de Vroome geboren de Haan van dochter. — Overleden: W. Wijshake echtgenoot van R. Kornelis oud 58 jaren en 3 maanden. H. R. Boverhuis echtgenoot van R. P. de Jong oud 64 jaren en 3 maanden. W. Snippe 6 jaren en 8 maanden. J. Jonkman oud 65 jaren. G. Nederhoed 1 maand.

BORGER 1—15 April. Gehuwd Harm Martens en Jantien Meijering, beide van Drouwen. Lambert de Jonge en Antje Ketelaar, beide van Nieuwbuinen. Kornelis Ottens en Pietertje Nijveen, beide van Drouwenerveen. — Ondertrouwd: Roelof Polling van Drouwen en Jantien Dijks van Bronneger. Albert Groenewold van Onstwedde en Hinderkien Bakker van Drouwenermond. Willem Hindriks van Drouwen en Fennechien Enting van Gasselte. Harm Venema van Buinen en Fresina Timmermans van Buinerveen. — Bevallen: Fennechien van Boven geboren Dijks van zoon Maria Kok geboren Niemeijer van zoon. Marchien Bruins geboren Tieme van zoon. Grietje Ramaker geboren Haak (woonachtig te Groningen) van zoon. Henderika Ottens geboren Hilgen van zoon. Geessien Wobben geboren Dokter van dochter. Cornelisje van Engen geboren Blomsma van .... Rensina Ennen geb. Haak van dochter. Antje Hulshof geb. Elfring, wonende te Groningen, van dochter. — Overleden: Lammechien Marrissen oud ruim 2 jaren Fennechien Dijks echtgenoot van T. van Boven oud ruim 27 jaren. Johanna Kollen oud ruim 72 jaren. Arend Dilling oud ruim 33 jaren.

Voorts zijn aangegeven twee levenlooze kinderen, een van H. Nias en H. Manting en een van Albert Bruins en Jantien Bruins.

MAKKINGA 1—16 April. Gehuwd: J. J. van Weperen oud 22 jaren en R. J. Tiesinga oud 22 jaren te Oosterwolde en Elsloo, D. J. Hummel oud 39 jaren te Haulerwijk en M. W. Akkerman oud 29 jaren te Marum; J. T. Sijlstra oud 36 jaren en G. J. van Wijk oud 51 jaren te Makkinga; J. E. Dijkstra oud 26 jaren en A. Bosma oud 34 jaren te Haulerwijk. — Geboren: Hendrikje dochter van J. H. Doller en H. R. IJpema te Haulerwijk; Geeske dochter van A. J. Kleistra en J. M. Oosterhof te Oldeberkoop; Albertje dochter van J. R. Reinders en J. J. Gorter te Haulerwijk; Jacob zoon van G. H. Beijert en B. J. van Wijk te Haulerwijk; Jan zoon van K. J. Hoogenberg en J. J. van Veen te Makkinga; Antje dochter van H. A. Snijder en J. P. Jansen te Oldeberkoop. Sietske dochter van D. A. de Vries en E. A. Veenstra te Appelscha; Geertien dochter van H. R. Stijkel en A. K. Karsten te Appelscha; Rensjen dochter van H. J. Betten en J. J. Donker te Oosterwolde; Aaltje dochter van R. J. van den Berg en S. IJ. de Jong te Makkinga. Jinke dochter van G. A. Jager en E. T. Broekstra te Appelscha; Gerrit zoon van H. A. Leertouwer en G. K. Stevens te Appelscha. Lammigje dochter van H. A. Dijkstra en J. A. Kuipers te Donkerbroek. Jan zoon van K. van Es en G. J. Herder te Oosterwolde; Iekje dochter van D. W. Bosch en A. I. Oosterkamp te Oosterwolde; Jan zoon van H. J. van Riezen en J. J. Blaauwijkel te Appelscha Sijke dochter van S. O. de Haan en J. L. Koopmans te Oosterwolde. — Overl. Trijntje Jacobs Kuiper oud 52 jaren te Oosterwolde; Elt Henzes Homan oud 10 maanden te Appelscha; Hilligje Geerts Beijker oud 62 jaren te Appelscha; Geeske Meines Bruinsma oud 10 maanden te Appelscha; Wijbe Lammert Visser oud 18 maanden te Appelscha; Albert Auks Kootstra oud 4 jaren te Appelscha; Harm Rinks Hof oud 7 maanden te Haulerwijk.

MARKTBERIGTEN.

Groningen 22 April.

Tarwe	Oml.	72	℔ f 00-00	Garst	N. Winter	54	℔ f 5-10
»	Old.	72	-00-00	——	dito	56	- 5-40
——	Oml. 1861	68	- 8-80	——	Zomer	56	- 5 10
——	dito	70	- 9-40	——	Knobbe	58	- 5-45
——	Old.	66	7-90	Boekweit	Zand	62	- 6-25
——	dito	68	- 8-50	——	dito	64	6-65
				——	N. Zwarte	64	6-45
Rogge	N. Inland.	64	- 7-20	——	Oude	64	0 00
——	dito	66	7 60				
——	oude	70	- 8-30	Paardeboonen	N.		f 5 00a7.00
	dito	64	- 0-00	Groene Erwten			11.00a12.50
Haver	Dikke	40	- 3-05	Graauwe dito			11.00a12.50
——	dito	46	- 3-85	Koolzaad 1860			00.00a00 00
——	Voer	36	- 2-60	Gort	grove		9.50a10.25
——	dito	38	- 2-85	——	parel		12.50a15.00
——	Zwarte	36	2-70	Olie, raap p.v.			41.50a00.00
——	dito	38	- 2-90	Boter, 1e soort			24.50a00.00
				——	2e »		49.00a00.00

In den handel ging heden zeer weinig om. Tarwe in een doen — Rogge, Boekweit en Garst bij gerijven als genoteerd verkocht — Dikke en zwarte Haver wel zoo aangenaam, blanke voer prijshoudend — Boonen stil — Gort met weinig handel.

Hoogeveen 22 April. Rogge f 7.50 a f 7,35. — Boekweit f 7.50 a f 7.10. Haver f 0.00 a f 0.00 Honig per Ned. pd. 00 ct. Boter een vierde vat f 48 a f 44; per Ned. pond f 1.20 a f 1.10. Roggebrood de 6 Ned. ponden 55 cent.

Heerenveen 19 April. Rogge f 8.30 a f 0.00. Boekweit f 7.50 a f 8.10 — Boter f 54.00.

Noordwolde 17 April. Rogge f 7.30 a f 8.00. Boekweit f 6.25 a f 7.75. Boter 1 Ned. ℔ f 1.05 a f 1.12.

Steenwijk 22 April. Rogge f 7.70 a f 8.10 — Boekweit f 0.— a f 0.— — Boter 1/4 vat f 23.00 a f 24.00.

Oldemarkt 19 April. Rogge f 8.00 a f 0.00. Boter een vierde vat f 52.50 a f —.

247ste Staats-Loterij.

Prijzen van f 100 en daarboven. — 5e kl.

7e lijst.

No. 9131 f 1500 — Nos. 2161 14911 en 16743 elk f 1000 — Nos. 813 5412 en 15196 elk f 400 — Nos. 1814 2196 4656 6276 7925 en 8107 elk f 200 — Nos. 263 1575 1900 3254 14458 15356 en 17250 elk f 100.

8e lijst.

Nos. 9528 10105 11551 13190 en 14495 elk f 1000 — Nos. 3235 10503 10882 en 16823 elk f 400 — Nos. 11010 14410 en 16530 elk f 200 — Nos. 980 4338 4362 6595 7140 12243 12524 14607 15636 en 19526 elk f 100.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1862.

	pct.	19 April.	22 April.		pct.	19 April.	22 April.
Nederl.				**Polen.**			
Werk. Schuld	2 1/2	62 3/4	62 9/16	Aand. fl. 500		166	
dito	3	75 3/16	75 1/8	Obligatien	4	75 1/8	76
dito	4	98 3/4	98 1/2	**Spanje.**			
Amort. Synd.	3 1/2			Obligatien	2	43 1/8	43 1/4
Handelm.	4 1/2		140 5/8	Obligatien	3	52 9/16	52 3/8
O.I. Leening	4	97 3/8	97 1/4	Binnenl.	3	48 1/2	48 11/16
Aand. H.Spw.				Amortisable		19 1/4	
dito Rijnspw.	4 1/2	105 7/8	105 3/4	Bewijz. Coup.		8 1/4	8 1/4
Ned. Bank				**Oostenr.**			
Rusland.				Obl. Goll	5		
Obl. Hope	5	101 5/8	101 5/8	dito	4		45
Cert. 1831/33	5			Obl. Metall.	5	47 15/16	48 1/8
dito 1840	4		73 7/8	Obl. Rente A.	5	70 1/4	70 9/16
Or. 2e3e4e L.	4	74 1/8	73 7/8	Obl. Nation.	5	58 5/8	58 7/8
Cert. 5e L.		72 15/16		dito	2 1/2	24 15/16	25 1/16
dito 5e Serie	5	79 3/4	79 5/8	**Belgie.**			
dito 1855 6eS.	5	91 3/8	91 3/8	Certificaten	2 1/2		
dito van Ass.	6	52 3/4	52 7/8	Rothschild	2 1/2	54 1/8	54 1/8
				Portugal.			
				Obligatien	3	45 1/16	45 1/8

19 April.

De handel was heden zeer beperkt; algemeen was de stemming iets flaauwer.

22 April.

Nationale fondsen waren heden meer aangeboden; van buitenlandsche waren Oostenrijksche als gisteren; Spaansche vast.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.